

DESPRE INTELLIGENCE
- file din istoria serviciilor de informații-

ABOUT INTELLIGENCE
- tabs in the history of intelligence services-

Colonel (r) prof. univ. dr. ing. Eugen SITEANU*

Rezumat: *Abordarea intelligence-ului din punct de vedere istoric privind serviciile de informații din România contribuie la definirea „armei informațiilor” și la dezvăluirea unor aspecte esențiale referitoare la mecanismele funcționării serviciilor secrete și la istoria Securității nu numai în calitate de poliție politică, ci și în aceea de Serviciu secret de informații și contrainformații.*

În acest articol am mai prezentat preocupările și modul de acțiune a unor servicii străine de spionaj pe teritoriul statului român, dar și unele secrete ale loviturii de stat din decembrie 1989, inclusiv cele ale operațiunilor desfășurate de anumiți agenți ai unor servicii secrete străine pe teritoriul României.

Cuvinte cheie: *intelligence, servicii de informații, servicii secrete, arma informațiilor, Securitatea, lovitură de stat.*

Abstract: *The approach of intelligence from the historic point of view regarding intelligence services in Romania contributes to defining the „intelligence branch” and describing essential aspects referring to the mechanisms of secret service functioning and the history of Secret Police (Romanian Securitate) not only as political police, but also as an Intelligence and Counter-Intelligence Secret Service.*

This article also presents the preoccupations and manner of working of certain espionage services on Romanian territory as well as some secrets of the coup in December 1989, including those related to operations conducted by agents of foreign secret services in Romania

* Prof. univ. dr., membru corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România, secretarul științific al Secției de Științe Militare a Academiei Oamenilor de Știință din România, membru titular al Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST) al Academiei Române, E-mail: esiteanu@yahoo.com.

Keywords: *intelligence, intelligence services, secret services, intelligence branch of service, Secret Police, coup.*

1. Introducere

Cuvântul englezesc *intelligence* are mai multe înțelesuri: inteligență, înțelegere, pricepere, informație, informații, știre, știri, vești, informații secrete, spionaj, serviciu de informații, de spionaj sau serviciu secret, iar sintagma „*intelligence agent*” înseamnă agent al unui serviciu secret sau spion.¹ Serviciile secrete lucrează cu informații clasificate care reprezintă, de fapt și de drept, informații, date și documente/acte cu privire la securitatea națională care, prin importanța de înalt nivel de securitate și prin consecințele produse din cauza dezvăluirii acestora ori prin diseminarea neautorizată trebuie să fie protejate în orice împrejurare.²

Informațiile de securitate națională sunt elemente esențiale ale comunicării informative întrucât prin intermediul lor se transmite în flux noile „semnificații relevante și utile beneficiarului, sub formă de estimări de risc, avertizări, evaluări de securitate, în funcție de necesitățile și competențele acestuia.”³

Activitățile de informații ale agențiilor de informații pentru asigurarea securității naționale au caracterul de „secret de stat” și, prin urmare, informațiile se pot comunica numai beneficiarilor abilitați prin lege și diseminarea, voluntară ori involuntară, a acestora unor persoane (fizice ori juridice) sau altor funcționari neautorizați este în afara legii și, deci, e susceptibilă de răspundere penală.⁴ Procesul de *intelligence* este privit, azi, din trei perspective complementare: 1) din perspectiva procesului; 2) din cea a organizației și 3) din aceea a produsului.⁵

¹ Academia Republicii Socialiste România, Institutul de Lingvistică, *Dicționar englez-român*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1974, pagina 1974. (Leon Levițchi).

² Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate.

³ Cătălin Peptan, „Informația și *intelligence*-ul în ecuația securitară”, VITRALII. LUMINI ȘI UMBRE, *Revista veteranilor din SRI*, anul XI, nr.41, 2019-2020, pagina 117.

⁴ *Ibidem*, pagina 118.

⁵ *Ibidem*, pp. 118-119.

Așadar, în continuare ne vom referi la activitatea de informații a serviciilor secrete, dar nu pe larg, ci doar la câteva aspecte esențiale referitoare la „arma informațiilor” și la mecanismele funcționării serviciilor secrete. Vom încerca să prezentăm cu obiectivitate unele aspecte ale istoriei Securității nu numai ca poliție politică, ci și ca Serviciu secret de informații și contrainformații, pentru că Securitatea a utilizat mijloace specifice tuturor serviciilor secrete de informații din istoria universală.

Din cele menționate rezultă că și Securitatea, la fel ca alte servicii secrete, a apărut interesele regimului (socialist), dar și interesele României (interesele naționale ale țării noastre). Deci a avut două roluri: unul negativ și celălalt pozitiv. Acesta e adevărul istoric.

Securitatea, ca instituție din trecut, a cules informații folosind mijloacele și procedurile unor servicii de informații și contrainformații ale țărilor din democrație.⁶

Vom dezvălui și unele aspecte ale activității serviciilor de informații și contrainformații cum ar fi, de exemplu: activități de filare; folosirea unui „spion prins ca să aducă beneficii ambelor părți angajate în confruntare. Spionajul și contraspionajul sunt o altă fațetă a diplomației”⁷; unele operațiuni ale Securității etc.

De asemenea, vom expune și preocupările și modul de acțiune a serviciilor străine de spionaj pe teritoriul României cum ar fi, de pildă recrutarea unor activiști tineri care erau la studii la Academia „Ștefan Gheorghiu” de pe lângă Comitetul Central al Partidului Comunist Român deoarece aceștia aveau perspectiva accederii la funcții de conducere în viitorul apropiat. Aceasta fiind dovada că toate Serviciile secrete au o strategie pe termen lung și în domeniul menționat.

Securitatea avea numeroși informatori și colaboratori dintre care unii semnau un angajament de colaborare, dar unii scriitori colaborau fără să semneze nici un angajament.

Din această ultimă categorie făceau parte Eugen Barbu și Vadim Tudor care nu erau colaboratori la nivel de informatori⁸. Gruparea lui Eugen

⁶ Ion Cristoiu, prefață la cartea *Puterea Umbrei*, autori Aurel Rogojan și Dan Andronic, pagina 17.

⁷ *Ibidem*, pagina 19.

⁸ *Ibidem*, pagina 39.

Barbu se războia cu cea a Uniunii Scriitorilor și a lui Florin Mugur, considerat dușman de moarte. Această dușmănie a fost exploatată de Securitate prin revista „Săptămâna” a lui Eugen Barbu, care făcea servicii Securității. Deci, își făceau servicii reciproce deoarece Eugen Barbu fusese ostracizat de Uniunea Scriitorilor.

Vadim Tudor s-a prezentat în fața lui Iulian Vlad și apoi la Constantin Olteanu, primar general al Bucureștiului, și a vorbit împotriva demolărilor de biserici și de clădiri monumente istorice.⁹

Un alt exemplu pe care-l vom prezenta este acela despre secretele loviturii de stat din decembrie 1989 și în special anumite operațiuni ale agenților unor servicii secrete străine pe teritoriu românesc.

În plus, mai prezentăm și unele aspecte, cunoscute de publicul larg, în legătură cu activitatea serviciilor de informații din anii de după 1989 din care reiese faptul că ofițerii de informații trebuie să activeze în strict secret pentru a nu deveni vulnerabili și a nu vulnerabiliza sistemul de securitate al statului. Ei au o fișă a postului din care reiese conduita profesională și imperatiivele ei juridice, etice și metodologice.¹⁰

2. Decembrie 1989-ianuarie 1990

Pentru „lichidarea socialismului la nivel global” s-au executat „operațiuni sub acoperire (Covert Operation) de către Pentagon, C.I.A., celelalte servicii și agenții ale S.U.A. și omoloagele lor din țările membre NATO”.¹¹ Harry Truman a autorizat C.I.A. „să desfășoare operațiuni de război psihologic în Europa de Est și U.R.S.S. cu scopul subminării și, ulterior, al schimbării regimului politic” al acestora;¹² „Franța, Olanda și Italia au avut ca ținte Ungaria, Bulgaria și România.”¹³ României i-au fost sabotate exporturile de autoturisme, de tractoare, de utilaj petrolier, produse metalurgice, mobilă, carne, unt și alte produse alimentare etc.¹⁴ Rațiuni și „corespondenții ulteriori ai Intelligence Service din România au fost dotați

⁹ *Ibidem*, pagina 42.

¹⁰ Rogoian A., Andronic D., *Puterea Umbrei: istorii din lumea informațiilor secrete: de la Ceaușescu la Băsescu*, Editura Proema, 2019, pagina 197.

¹¹ *Ibidem*, pagina 482.

¹² *Idem*.

¹³ *Ibidem*, pp. 482-483.

¹⁴ *Ibidem*, pagina 483.

cu codul BBC.”¹⁵ Zeci de mii de români fugeau în Ungaria care trimitea înapoi mii de refugiați dintre care câteva sute fuseseră recrutați de unguri și instruiți (instruire paramilitară în Ungaria). Aceștia trebuiau identificați nominal deoarece deveniseră agenți cu misiuni împotriva statului român. Consulul ungar Rudas Ernő a fost declarat „persona non grata”, dar și următorul și de aceea Ceaușescu „a decis închiderea consulatului”.¹⁶ În decembrie 1989 zeci de mii de „turiști” sovietici au invadat România și au rămas în țara noastră câteva luni.

Înlocuirea lui Ceaușescu Nicolae de către Ion Iliescu a fost acceptată și de URSS și de SUA și de statele occidentale. Americanii, având acordul rușilor, l-au trimis pe Silviu Brucan la Moscova pentru că Mihail Gorbaciov luase decizia de a-l înlătura pe Ceaușescu. Deci, Brucan a primit la Moscova ordin cum să procedeze în această lovitură de stat. Prin urmare a regizat în luna decembrie 1989, în prejma sărbătorilor sfârșitului de an, o scurtă judecare a lui Iulian Vlad, adică un simulacru de proces în care „îi lasă chipurile un răgaz de câteva zile, ca să-și dovedească loialitatea și buna credință, timp necesar și noii puteri să-i regizeze arestarea, fără a întâmpina vreo surpriză, deoarece le era teamă că generalul Iulian Vlad și generalul Ștefan Gușă îi pot răsturna.”¹⁷

În general, spionajul și contraspionajul sunt cunoscute de publicul larg prin ceea ce a ieșit prost, nu bine. Generalii N. Militaru și N. Eftimescu precum și căpitanul de rang I Emil „Cico” Dumitrescu au fost colaboratori ai serviciilor militare de informații sovietice (GRU)¹⁸ și au acționat lamentabil.

După „9 decembrie 1989, numărul „turiștilor” sovietici în autoturisme particulare a crescut vertiginos...la bordul mașinilor s-au depistat arme...s-a stabilit că e vorba de cadre de spionaj...ar fi așteptat un ordin care nu a mai venit...se circula în autoturisme LADA de producție recentă, în grupuri de 3-4 mașini și câte 2-3 pasageri, majoritatea bărbați (până în 50 de ani), ținută athletică și vorbitori de limbă română...evitau locuri de cazare publică ce ar fi impus înregistrarea și rămâneau în parcuri,

¹⁵ *Ibidem*, pagina 490.

¹⁶ *Ibidem*, pagina 512.

¹⁷ *Ibidem*, pagina 523.

¹⁸ V. Mălureanu, „Confirmările și limitele unui rechizitoriu”, VITRALII.LUMINI ȘI UMBRE, nr.41, 2019-2020, pagina 77.

grupați...”¹⁹ Un astfel de ordin (care nu a mai venit) nu a fost necesar întrucât întreaga putere politico-militară a României, începând cu 22 decembrie 1989, a fost agreată și acceptată de URSS.²⁰ Grupurile de tineri îmbrăcați în negru care au apărut în timpul evenimentelor tragice din decembrie '89...”s-au numărat printre cei care s-au dedat primii la violențe (spargeri de vitrine etc.) pentru stimularea declanșării revoluției populare...și ulterior la provocarea forțelor de ordine în scopul generării reacției violente. Acțiunile nerevendicate (de exemplu cea a persoanelor care au acționat cu obiecte contondente asupra unor participanți la mitingul din 21 decembrie 1989) pot fi puse pe seama acestora.”²¹ De aceea, pe 20 decembrie 1989 orele 21:00, Nicolae Ceaușescu i-a înmănat un protest însărcinatului cu afaceri al URSS. Ambasadorul E. Tiajelnikov era la Chișinău la Comandamentul sovietic pentru coordonarea acțiunilor din România. Șeful DSS, Iulian Vlad, a întocmit o Notă-raport în care se prezenta implicarea sovieticilor în evenimentele din Timișoara...²²

Din studiul istoriei serviciilor de informații am dedus că pentru demnitarii care ocupă cele mai înalte funcții în stat sunt necesari ofițerii de intelligence competenți și capabili să documenteze (analizeze) și să elaboreze propuneri de decizii ori puncte de vedere în diverse domenii (vezi tabelul nr.1). Așa ceva nu s-a întâmplat în decembrie 1989 când „conducerea Securității a cerut factorilor implicați din instituție să se ralieze acțiunii anticeaușiste, pregătită vreme îndelungată, iar apoi le-a cerut cadrelor sale să-și ascundă faptele, în numele unei legislații militare de apărare a secretului de stat, legislație pe care, privitor la alte prevederi, unii comandanți din Securitate au încălcat-o în mod repetat. (...)...de fapt unii comandanți... nu au apărut secretele Securității, ci au apărut secretele unor servicii de informații ale unor state care au agresat România și au înșelăciune.”²³

Totodată, în procese și în fața opiniei publice, „au negat orice intervenție străină, dar nu au menajat Armata României, pe care au acuzat-o,

¹⁹ *Ibidem*, pagina 78.

²⁰ *Idem*.

²¹ *Ibidem*, pagina 79.

²² *Ibidem*, pagina 79.

²³ Lupu C., *Trădarea Securității în decembrie 1989, secrete ale intervenției străine împotriva României*, Editura Elion, București, 2015, pagina 4.

în mod repetat... s-a apărut secretul privitor la acțiunile serviciilor secrete străine, dar nu s-a apărut secretul privitor la acțiunile Armatei României.”²⁴

Justiția română s-a implicat în cercetarea și judecarea „crimelor Revoluției” și teroriștilor din decembrie 1989-ianuarie 1990. „Au fost cazuri în care unii procurori nu și-au făcut datoria, începând cu încălcarea regulilor procedurale și terminând cu dosare dacă nu „prefabricate”, în orice caz „subțiri”, fără un probatoriu adecvat.”²⁵ Judecătorii, care l-au condamnat pe generalul Iulian Topliceanu, au invocat „o serie de minciuni pentru a-și argumenta soluția incalificabilă. Ignorarea realității stabilite în mod clar și complet de prima instanță de fond, răstălmăcirea și chiar mistificarea probelor au constituit metode și modalități practicate în efortul, cu nimic justificat, de a pronunța o hotărâre de condamnare, nelegală și netemeinică.”²⁶

În „Dosarul Revoluției” s-au pronunțat, din nefericire, câteva hotărâri de condamnare nelegale și netemeinice din cauza amestecului factorului politic în procesul judiciar, adică a imixtiunii politicului în treburile justiției, dar și a unor erori (grave erori) judiciare. A existat, deci, un evident control politic de influențare a actului de justiție de anumiți politicieni care la un moment dat reprezentau autoritățile publice. Ei au numit și promovat în funcții anumiți magistrați cu rolul de instrumente personale, care să execute ordinele și să dea sentințele ordonate. Așa, de exemplu, Emil Constantinescu „s-a amestecat în treburile justiției într-o manieră incalificabilă”.²⁷ Dar, așa cum a consemnat domnul general magistrat Ioan Dan, în lucrarea menționată aici: „REVOLUȚIA ROMÂNĂ DIN DECEMBRIE 1989 constituie un subiect de ordin istoric și nu juridic.”²⁸ Același autor a constatat că „s-a desfășurat și se desfășoară o acțiune profesionistă, cu sprijinul vădit al patronilor reali ai mijloacelor de informare în masă (în special TV, n.a.), menită să ascundă tocmai

²⁴ *Ibidem*, pagina 5.

²⁵ Ioan Dan, „*Dosarul revoluției*” ADEVĂRUL DESPRE MINCIUNI. Noi probe prezentate de un fost șef al Procuraturilor Militare, Editura BLASSCO, 2015, pagina 17.

²⁶ *Ibidem*, pagina 298.

²⁷ *Ibidem*, pagina 42.

²⁸ *Ibidem*, pagina 16.

ADEVĂRUL pe care îl revendică, de peste 25 de ani, importante segmente ale populației țării.”²⁹

Revoluția din decembrie 1989 e o problemă istorică, dar „nici o problemă istorică nu are un răspuns categoric. Fiecare generație trebuie să ia lupta cea bună de la capăt ori să piară...”³⁰

Tabelul numărul 1. Puncte de vedere de intelligence pentru fundamentarea deciziilor politico-militare

Domenii	Detalii (documente)
Analize și sinteze zilnice, de stadiu și ale situațiilor operative	<ul style="list-style-type: none"> - informări operative zilnice; - informări de stadiu ale securității naționale; - informări (analize): situația operativă a serviciilor de spionaj și a organizațiilor extremist-teroriste care ținesc România; - sinteza evoluției mediului internațional de securitate.
Mass-media	<ul style="list-style-type: none"> - telegrame din străinătate cu unele poziții, gesturi și atitudini inamicale/ostile României; - presa internă: starea de spirit a populației (nemulțumiri) și cauze; - monitorizarea posturilor de radio străine în limba română; - monitorizarea emisiunilor TV străine dedicate românilor; - problemele (nemulțumiri) minorităților naționale și religioase; - revista presei străine.
Ambasade	<ul style="list-style-type: none"> - securitatea ambasadelor; - problemele din mediul diplomatic; - evenimentele organizate de ambasade.
Problemele operative de Securitate etc.	<ul style="list-style-type: none"> - spionajul și trădarea; - divulgarea secretelor de stat; - atentate și comploturi; - sabotaj/subminarea economiei naționale; - propagandă extremistă sau împotriva statului; - securitatea aeroporturilor și aeronavelor (acte teroriste) etc.

În anul 1970 misiunile antiteroriste (AT) erau conduse de Direcția Contraspionaj (șeful direcției era Neagu Cosma) care a descoperit intențiile organizației „Septembrie Negru” de a aduce în România un număr mare de arme pentru executarea atentatelor împotriva unor israelieni, inclusiv împotriva ambasadorului Israelului. După câțiva ani s-a înființat Grupul

²⁹ *Ibidem*, pp. 385-386.

³⁰ Hendrik Willem van Loon, *Istoria Omenirii*, editura Humanitas, București, 2014, pagina 456.

operativ de acțiune pentru reprimarea terorismului arab (ARTA). Acesta, împreună cu o subunitate din Trupele de Securitate a dejucat planul terorist al grupului „Baader-Meinhof” împotriva României și a altor țări și a descoperit și confiscat o cantitate mare de armament. Apoi s-a constituit U.M. 0625/RP (B) care era o unitate antiteroristă. În 1972 s-a înființat Grupul operațional „Șoimii” cu ofițeri pentru asigurarea securității aeronavelor în zbor pentru prevenirea atentatelor împotriva aeronavelor românești (TAROM). Un rol important în descoperirea teroriștilor l-a jucat și Direcția Filaj-Investigații. În 1977 a luat ființă USLA³¹, care după 1989 se va redenumi Brigada Antiteroristă din SRI.

După anul 1989, Sorin Roșca Stănescu (SRS) s-a angajat ca jurnalist la ziarul „România Liberă” și în 1992 acesta a fost deconspirat. I s-a publicat dosarul – de agent acoperit – chiar în presa românească și i s-a interzis să mai lucreze în redacția „României Libere”. În această situație, Ion Cristoiu l-a invitat să lucreze în redacția jurnalului „Expres Magazin”. În fond, deconspirarea unui agent, indiferent de naționalitate, care fusese infiltrat într-una din grupările teroriste reprezenta și reprezintă o acțiune criminală pentru că viața acestuia era pusă în pericol. Era vorba de o deconspirare a unei Operații antiteroriste extrem de importantă și primejdioasă, ca a „agentului 007”. Unii spun că această uneltire a fost rodul unei răzbunări a anumitor militari împotriva fostei Direcții a Contrainformațiilor Militare care avea, înainte de 1989, agenți în toate unitățile Armatei. Fînd un colaborator al Brigăzii Antitero, Sorin Roșca Stănescu trebuia să fie bine protejat de SRI și în nici un caz deconspirat. Deconspirarea s-a produs ca urmare a trecerii Securității în subordinea M.Ap.N.³² cu toate că la fiecare schimbare de regim politic (de orînduire socială) structurile de informații românești au fost salvate prin trecerea lor sub umbrela Armatei. Așa s-a întîmplat în anii 1944-1945 la trecerea de la capitalism la socialism și în anii 1989-1990 când s-a trecut de la orînduirea socialistă (comunistă) la cea capitalistă, pentru că serviciile secrete „au fost blamate, condamnate și puse la stîlpul infamiei fără nici o rațiune, fără nici un discernămînt, atunci, sigur, la nivelul decidentului politic, care își dădea

³¹ Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă.

³² Prin Decretul nr. 4/26.12.1989 al CFSN s-a hotărât trecerea în subordinea M.Ap.N. a DSS și a Comandamentului Trupelor de Securitate.

seama că nu se poate renunța la puterea conferită de deținerea informației secrete, s-a recurs la această soluție de rezervă”³³. Era, deci, folosită umbrela Armatei până în momentul în care își revenea acel serviciu secret.

Pe data de 22 decembrie 1989 după plecarea heliicopterului cu Ceaușescu, Ion Iliescu este informat că în sediul fostului Comitet Central se formează un nou guvern cu Dăscălescu și Verdeț și „foarte alertat, spune:” « trebuie să mă duc imediat la CC ca să facem curățenie acolo.»³⁴

Pe data de 26 decembrie Ion Iliescu spune: „pentru rolul deosebit pe care l-a avut, domnul Mihail Montanu e numit președintele Comisiei Organizatorice” a FSN, dar Silviu Brucan n-a fost de acord și pe 13 ianuarie 1990 Iliescu îi zice direct domnului Montanu: „Mihai, dragă, am greșit. Am crezut că faci parte din grupul nostru, dar nu faci, trebuie să pleci.”³⁵

Pe timpul luptei sângeroase pentru putere, din decembrie 1989, CFSN-ul, conducerea provizorie a României, hotărâse să se bazeze pe imaginea Armatei Române, pe credibilitatea Armatei pentru a salva serviciile de informații și contrainformații.

Prin Decretul nr.4/26.12.1989 al Consiliului F.S.N., DSS și Comandamentul Trupelor de Securitate au trecut în compunerea M.Ap.N. În aceeași zi, generalul Iulian Vlad a fost numit secretar de stat la MAPN.

În data de 30 decembrie , prin Decretul nr.33, Ion Iliescu-președintele Consiliului FSN a desființat DSS.

Pe 31 decembrie, seara, generalul N. Doicaru a venit la sediul Ministerului de Interne împreună cu Virgil Măgureanu și Gelu Voican-Voiculescu și a convocat Consiliul de Conducere al DSS. Măgureanu a anunțat, în fața membrilor Consiliului, că Voican-Voiculescu a preluat conducerea desființatului DSS ca șef al Securității.

Apoi, de revelion, generalul Iulian Vlad a fost arestat. Seara, Gelu Voican-Voiculescu este numit vicepreședinte al Guvernului pentru problemele de siguranță națională. La 3 ianuarie 1990 generalul Nicolae Militaru a ordonat interzicerea accesului acestuia în sediul Securității pentru că ministrul apărării naționale era împotriva triumviratului Voiculescu-

³³ Rogoian A., Andronic D., *op.cit.*, pagina 36.

³⁴ Hagop Hairabetian, „De vorbă cu un revoluționar autentic. Interviu cu ambasadorul Mihail Montanu”, *Vitalii. Lumini și umbre, Revista veteranilor din SRI*, nr.41, București 2019-2020, pagina 25.

³⁵ *Ibidem*, pagina 27.

Doicaru-Măgureanu, care erau agenți KGB, iar Militaru era agent GRU. Agenții GRU (Militaru, V. Ionel și Ghe. Logofătu), care alcătuiau alt triumvirat, au reușit să desființeze pe 3 ianuarie 1990 un număr de 4 direcții centrale ale Securității (U.M. 0110, Direcția IV C.I., Direcția V și Direcția VI) și patru inspectorate de securități județene, dar și Securitatea Municipiului București. Deci, GRU a desființat în primul rând Direcțiile care au controlat și demantelat agenturile rusești și maghiare și cele 4 securități județene (Timiș, Cluj, Sibiu și Brașov) care aveau rolul de a clarifica diversivunile cu cel mai mare număr de morți și răniți din decembrie 1989.

Generalul Ilie Constantinescu, fostul secretar al Consiliului de Apărare a Țării, împreună cu zece generali reactivați de N. Militaru (toți cei 10 erau recrutați de serviciile secrete sovietice) au preluat documentele din seiful generalului Iulian Vlad și inventarul DSS.

Mihai Montanu este anunțat că: „Vă cheamă urgent domnul președinte Iliescu”; apoi povestește: „M-am dus și m-a primit imediat. Fără o prea mare introducere îmi propune să organizez noul Serviciu de Informații al țării. Am fost de acord și am ieșit pe hol unde m-am întâlnit cu Victor Atanasie Stănculescu și, spunându-i despre propunerea făcută de Ion Iliescu, m-a întrebat: „Pe tine te cunosc rușii?” Surprins, i-am spus că nu am avut nici o relație cu nici un rus, la care Stănculescu mă asigură: „Tu știi ce face acum Iliescu? Vorbește la telefon cu Moscova, iar dacă ei nu te cunosc nu vei fi acceptat, ascultă-mă pe mine.” Nu terminăm bine de fumat împreună o țigară că apare în fugă unul din paznici: „O, ce bine că nu ați plecat, veniți repede la domnul președinte”. Mă duc și mă întâmpină Iliescu care mă informează cu glas mios că s-au răzgândit și-l vor pune pe Măgureanu. Nu am zis nimic și am plecat liniștit acasă.”³⁶

Deși Ion Iliescu nu l-a desemnat pe Măgureanu șeful SRI, totuși prima pagină a decretului a fost înlocuită cu alta pe care a apărut alt nume (Măgureanu), iar pe pagina următoare era deja semnătura lui Ion Iliescu. Dacă decretul ar fi avut o singură filă, nu se putea falsifica așa de ușor.

Acoliiții lui V. Măgureanu au elaborat proiectul de decret al președintelui CPUN³⁷ în care numele primului șef al SRI era pe prima

³⁶ Hagop Hairabetian, op.cit., pagina 27.

³⁷ Consiliul Provizoriu de Uniune Națională.

pagină (filă), iar semnătura lui Iliescu pe a doua filă.³⁸ Se poate spune că Iliescu a vrut să numească pe altcineva șeful fostei Securități pentru că pe lista sa erau trei candidați: 1) Mihai Montanu, 2) Ghe. Diaconescu și 3) Virgil Măgureanu. Deci Măgureanu nu era primul, ci ultimul de pe acea listă, iar cu Ghe. Diaconescu se știe că Iliescu a discutat de două ori și i-a promis funcția de director al SRI.³⁹

Activitatea de filaj (filare) a oricărui obiectiv se făcea minuțios de filorul respectiv care trebuia să transcrie fiecare mișcare a aceluși obiectiv, adică să consemneze absolut tot ce observa, ca și cum ar fi filmat fiecare scenă. De asemenea, fiecare obiectiv era „botezat” cu un nume codificat pentru ca oricare amănunt, care aparent nu era interesant sau important, din comportamentul obiectivului putea să prezinte pentru ofițerii din sectorul Analiză anumite semnificații importante cum ar fi fost, de pildă, faptul că obiectivul putea fi un agent secret al unei țări străine. Deci fiecare filor – exceptând șefii lor – nu trebuia să cunoască identitatea obiectivului (individului) filat. Obiectivul putea fi preluat de la ofițerul de caz care îl preda filorului fie „la vedere”, fie pur și simplu spunându-i filorului „Ăsta este Cristian” (numele de cod). Astfel încât fiecare document de filaj să fie întocmit pe numele codificat (Cristian). Întotdeauna o cerere de filaj trebuia scrisă cu date reale ale obiectivului (individului), însă pe cerere trebuia menționat numele codificat pentru ca echipa de filaj să folosească doar codul acela după ce i se indica modul în care prelua pentru filat obiectivul, adică: după o fotografie, la vedere sau pe bază de semnalmente de la o anumită adresă ori un anumit loc.⁴⁰

3. File din istoria S.S.I., D.G.S.S. și a D.S.S.

Serviciul Special de Informații a fost reorganizat de directorul Eugen Cristescu după modelul de intelligence pentru a corespunde exigențelor necesităților de război și satisfacerii intereselor naționale. El a descoperit operațiunea „Autonomous” organizată de serviciul secret britanic și a capturat trei ofițeri de informații britanici. După 23 august 1944 el a distrus multe dosare și s-a ascuns cu o parte din arhiva SSI în comuna Bughea în

³⁸ Rogojan A., Andronic D., *Op.cit.*, pagina 114.

³⁹ *Idem.*

⁴⁰ *Ibidem*, pagina 18

care a fost arestat la sfârșitul lui septembrie 1944. A fost predat sovieticilor, a fost anchetat în URSS și condamnat la moarte. La intervenția ministrului Lucrețiu Pătrășcanu i s-a comutat pedeapsa, prin decret regal, la muncă silnică pe viață. A murit în penitenciarul Văcărești la 12 iunie 1950.

În august 1944 Traian Borcescu (șef secție CI) a preluat conducerea SSI.

În luna septembrie 1944 sovieticii au sigilat aparatele de radio pentru a paraliza legăturile cu agenții serviciului. În plus, sovieticii au arestat abuziv unele persoane și agenți din structurile informative ale fostului Front de Est.

Ministerul de Război a reorganizat SSI conform Decretului-lege nr.158, semnat de regele Mihai I, prin care SSI era transferat la Președinția Consiliului de Miniștri. La 12 septembrie 1944 colonelul Ion Lissievici a fost numit director general al SSI și a restructurat serviciul de informații (al Armatei). Deoarece el reacționează împotriva timorării funcționarilor Serviciului, care erau amenințați cu pușcăria, în decembrie e destituit. Abia în aprilie 1945 Serviciul de Informații al Ministerului de Război (SIMR) își va relua din nou denumirea de SSI.

În perioada 23 august '44-30 august 1948, N.K.V.D.⁴¹ (fostul KGB) și-a infiltrat numeroși agenți în S.S.I.⁴² și în Siguranța Generală⁴³ a României pentru a le pune sub controlul Armatei sovietice de ocupație.

Această operație de subordonare a serviciilor secrete românești a fost condusă de agentul sovietic Emil Bodnăraș, care în acea perioadă era subsecretar de stat pentru coordonarea S.S.I. și a Siguranței Generale a Statului. El se născuse la Iaslovăț (lângă Suceava), a absolvit Școala de ofițeri de Artilerie și în 1932 a dezertat și a fugit în U.R.S.S. la Școala Superioară a Serviciilor Speciale din Moscova. În anul 1935 se întoarce clandestin în România unde e arestat și condamnat la 10 ani de muncă silnică. La cererea S.S.I. a fost eliberat din pușcărie, ceea ce ne face să credem că era agent secret al S.S.I. care i-a dat misiunea de a se infiltra în serviciile secrete sovietice (și în Comintern). În luna august 1944 a făcut parte din echipa comunistă care l-a arestat pe mareșalul Ion Antonescu.

⁴¹ Comisariatul Poporului pentru Afaceri Interne al U.R.S.S.

⁴² Serviciul Special de Informații.

⁴³ Siguranța Generală a Statului.

Câțiva agenți ai N.K.V.D.-ului, care erau arestați pentru spionaj, au fost eliberați, după 23 august 1944, din închisorile românești unde legaseră prietenii cu niște comuniști. Ei s-au infiltrat astfel în structurile de forță românești.

Unul dintre agenții N.K.V.D.-ului, Timofei Bodnarenko, născut la Tiraspol, a fost pregătit pentru spionaj și sabotaj împotriva României. El și-a schimbat numele pentru a fi românizat (Gheorghe Pintilie). În 1928 a primit misiunea de a înființa o rețea de spionaj și diversiune în România. A fost arestat de S.S.I. și timp de trei ani a stat în pușcărie unde l-a cunoscut pe Gheorghe Gheorghiu-Dej. Acesta i-a dat sarcina să descopere care sunt agenții S.S.I. infiltrați în rândurile deținuților comuniști.

Securitatea a fost inițial înființată ca Serviciul I Organizare (din Comitetul Central al Partidului Comunist Român) coordonat de Gheorghe Pintilie alias Timofei (Pantiușa) Bodnarenko.

Printre atribuțiile Serviciului I Organizare erau: securitatea conducătorilor P.C.R. și problemele administrative. Apoi Serviciul I Organizare s-a transformat în Secția Politico-Administrativă și mai târziu, în Gospodăria de Partid. În plus, Serviciul I se ocupa și de acoperirea spionilor sovietici (I.N.U.)⁴⁴ și activităților de spionaj ale N.K.V.D., adică a rețelei subversive din România, precum și cu contracararea activităților serviciilor secrete occidentale. De asemenea, supraveghea acțiunile rușilor albi care au emigrat în România.

Adjuncții agentului sovietic Ghe. Pintilie erau spionul sovietic Valeriu Bucikov și agentul bulgar Gheorghii Ivanciu care fusese trimis în România de Partidul Comunist bulgar deoarece era condamnat pentru crime în țara sa.

În cadrul S.S.I. funcționa Brigada Mobilă, care era o structură de contrainformații.

Unii agenți valoroși din S.S.I. au fost păstrați în structurile Securității până s-au pensionat.

Primul ministru dr. Petru Groza a reorganizat această Brigadă Mobilă (în cadrul Securității Generale a Statului) care era condusă de Boris Grünberg, alias Nicolschi. Acesta a studiat la un curs special de spionaj la Cernăuți. Fiind agent N.K.V.D., a venit cu misiune de spionaj în România

⁴⁴ I.N.U.= Directoratul Operațiuni Externe al Internaționalei Comuniste de la Moscova.

sub numele de V. Ștefănescu, având acte false. Imediat după ce a trecut fraudulos granița, pe 26 mai 1941, a fost arestat și condamnat la muncă silnică pe viață. După 24 august 1944 a fost eliberat din închisoare, ca și ceilalți spioni sovietici deoarece trebuiau să ocupe funcții importante în P.C.R. și în Securitate.

Agentul sovietic A. Nicolschi a fost subdirectorul general al Direcției Generale a Securității Poporului în perioada 1948-1953 și apoi secretar general al M.A.I. până în 1961. A. Nicolschi a încadrat Corpul Detectivilor din Poliția Capitalei (C.D.P.C.) cu ofițeri I.N.U. și agenți N.K.V.D. (agenți acoperiți în structurile P.C.R.).

Astfel, C.D.P.C. a devenit Poliția Politică Secretă care se aseamăna perfect cu Poliția Legionară și avea misiunea secretă de a identifica averile reprezentanților clasei politice burgheze, de a-i aresta, de a devaliza bunurile și valorile acestora; pe care le transporta peste Prut agentul sovietic Mitea (șoferul generalului Nicolschi). Acesta preda bunurile și valorile jefuite șefilor N.K.V.D. și ștabilor din P.C. al U.R.S.S. cărora Nicolschi le mulțumea, pe această cale, pentru avansarea la funcția de secretar general la M.A.I.

Agentul Mitea a fost parașutat de sovietici în anul 1943 împreună cu un comando de cercetare și diversiune al Serviciului de Informații Militare al Armatei Sovietice și s-a întâlnit în secret cu Nicolschi.

Brigada Mobilă a zdrobit opoziția față de agresorul sovietic, a lichidat partidele politice și a instaurat la putere P.C.R.

De asemenea s-a ocupat cu activitatea de deportare a 70.000 de etnici germani în U.R.S.S. și cu stabilirea domiciliilor obligatorii, arestarea și încarcerarea legionarilor. În plus, a reprimat Mișcarea Națională de Rezistență condusă de generalul Aurel Aldea (fost ministru M.A.I.). El a fost arestat și condamnat în anul 1946 la pușcărie (muncă silnică pe viață) pentru organizarea rezistenței militare din munți împotriva puterii comuniste. Grupurile de rezistență erau conduse de legionari și finanțate de partidele politice (cu excepția P.C.R.) și luptau pentru răsturnarea regimului comunist, asasinarea membrilor guvernului etc.

Brigada Mobilă a sprijinit reforma agrară și cooperativizarea forțată a agriculturii și a apărut siguranța transporturilor C.F.R. etc.

În luna iunie 1947 a fost înființată D.G.S.S.⁴⁵ „care preia integral domeniul poliției de siguranță de la toate structurile M.A.I.”⁴⁶

La conducerea D.G.S.S. pe lângă A. Nicolschi, directorul general, au fost numiți adjuncți criminali ca Mișu Dulgheru, alias Dulberger și Sepeanu Tudor. Direcțiile centrale ale D.G.S.S. erau conduse de ofițeri și agenți I.N.U. (din Brigada Mobilă și din Siguranță). Avocatul Sepeanu Tudor a procurat pașapoarte pentru comuniștii care plecau voluntari în Spania, în Brigăzile Internaționale care au luptat împotriva generalului Franco (dictatorul fascist). A fost mutat la Serviciul I Organizare condus de Ghe. Pintilie și apoi la Brigada Mobilă din Corpul Detectivilor Poliției Capitalei.⁴⁷ El (Sepeanu Tudor) a inițiat sistemul torționar din penitenciare, fiind supranumit „Măcelaru” și a fost primul director al Securității Capitalei. „În anul 1954 a fost arestat și cercetat pentru aplicarea draconică a sistemului torționar în penitenciare, sistem cunoscut ca „Experimentul” sau „Fenomenul Pitești” și alte atrocități.”⁴⁸

De la înființarea D.G.S.S. a mai fost doar un pas până la Direcția Generală a Securității Poporului (D.G.S.P.) înființată în M.I. în august 1948⁴⁹, cu rolul de a asigura securitatea R.P.R. împotriva uneltirilor dușmanilor interni și externi. Totuși, acțiunile de informații externe și de contraspionaj au rămas ca atribuții ale Serviciului Special de Informații (S.S.I.) din subordinea Președinției Consiliului de Miniștri. În luna martie 1950 D.G.S.P. își reia denumirea veche de D.G.S.S., care în anul următor a înglobat și S.S.I.

Ministrul de interne, Teohari Georgescu, a fost agent sovietic, a făcut parte din Comintern și a fost arestat de două ori de S.S.I. El l-a avut pe generalul Dmitri Gheorghievici, ca legătură operativă superioară, care era șeful rezistenței I.N.U. Ghe. Pintilie (agent sovietic) a fost numit director general al D.G.S.P., iar alți doi agenți sovietici, Boris Grünberg și Vladimir Mazuru, au fost subdirectori generali. Ultimul a fost agent al N.K.V.D., care

⁴⁵ Direcția Generală a Siguranței Statului.

⁴⁶ Aurel Rogoian, Dan Andronic, *Puterea umbrei*, editura Proema, 2019, pagina 67.

⁴⁷ *Ibidem*, pagina 68.

⁴⁸ *Ibidem*, pp. 68-69.

⁴⁹ *Ibidem*, pagina 69.

a fost infiltrat în anul 1947 în România în M.A.I., ca director al Direcției Cadre din M.A.I.⁵⁰

Agenții sovietici au fost mult timp prezenți în conducerea Securității deși Ghe. Gheorghiu-Dej i-a ordonat lui A. Drăghici să românizeze Securitatea. Dar aceasta „nu a însemnat și dezactivarea agenților sovietici” pentru că mulți dintre aceștia au fost români trădători.⁵¹

Deși agentul sovietic Piotr Gonciaruk a fost prins și condamnat la 8 ani închisoare (1936-1944), totuși el a fost numit primul șef al Contraspionajului Român.⁵²

„În 1948, la crearea Securității, anagajații acesteia aparțineau următoarelor etnii: români: 3334 (83,9%); evrei: 338 (8,5%); maghiari: 247 (6,2%); alții: 54 (1,3%)”⁵³, dar în realitate, începând cu 1945 în Securitate au lucrat: 1102 evrei, astfel încât 60% din funcțiile de șefi ai direcțiilor și 69% din cele ale direcțiilor regionale erau deținute de evrei.⁵⁴

Ofițerii de securitate români au recunoscut „cu respect că meseria adevărată, în materie de spionaj și contraspionaj, au deprins-o de la șefii evrei.”⁵⁵

Totuși, în Securitate a fost și o „direcție strict secretă, cu caracter net anti românesc, care a avut ca obiective falsificarea istoriei românilor, estomparea identității naționale în creuzetul internaționalismului, devalizarea patrimoniului cultural și arhivistic etc.”⁵⁶

De aceste obiective s-au ocupat agentul „N.K.V.D. Teodor Rudenko și istoricul Mihail Roller, autorul unui tratat de istorie a României în viziune cominternistă.”⁵⁷

Totuși, după retragerea consilierilor sovietici din România agenții sovietici au devenit inactivi în perioada 1962-1963, însă ei au lăsat urmași

⁵⁰ *Ibidem*, pagina 71.

⁵¹ *Ibidem*, pagina 72.

⁵² *Ibidem*, pagina 73.

⁵³ *Ibidem*, pagina 74.

⁵⁴ *Idem*.

⁵⁵ *Idem*.

⁵⁶ *Ibidem*, pp. 74-75

⁵⁷ *Idem*.

pentru a continua să dețină controlul informativ al M.I. și al Securității. Deci rețelele de spionaj rusești sunt prezente și azi în România.⁵⁸

A. Drăghici i-a transmis lui Neagu Cosma (loctiitor șef al Direcției Contraspionaj) ordinul lui Ghe. Gheorghiu-Dej de avertizare a rețelei sovietice a K.G.B. să-și înceteze imediat activitatea pe teritoriul României. Neagu Cosma a identificat aproximativ 80% din rețeaua sovietică de spionaj și a întocmai tabele cu ce activități a desfășurat fiecare agent (în tabele erau circa 180 agenți sovietici). Ghe. Gheorghiu-Dej i-a ordonat lui Patilineț (șeful Secției Militare al Comitetului Central al P.C.R.) să formeze un colectiv de ofițeri din Secția Militară și din Direcția Contraspionaj și să discute cu fiecare dintre cei 180 de agenți și să le spună: „Știm că ai lucrat cu rușii, cunoaștem activitatea din trecut, te întrebăm acum dacă confirmi sau infirmi, dar, indiferent care ți-e răspunsul, noi știm și îți punem în vedere că, începând din clipa asta, dacă mai lucrezi pentru sovietici intri sub incidența legii penale și intri la pușcărie. Pentru ce ai făcut nu-ți spunem nimic, nu-ți reproșăm.”⁵⁹

Până la urmă Dej i-a exclus pe toți din Securitate.

Cînd la conducerea Securității, în 1968, a venit Ion Stănescu s-a trecut la pregătirea polivalentă a ofițerilor de informații care trebuiau să cunoască cel puțin o limbă străină de circulație internațională, lupte, autoapărare, parașutism și înot și să aibă o specializare postuniversitară. Ofițerii de informații erau pregătiți (specializați) pe diverse domenii: contrainformații economice, contrainformații radio și comunicații cifrate, contraspionaj, limbi străine, investigații, supraveghere operativă cu tehnică operativă, informații generale etc. Ei erau recrutați din studenții care aveau absolvit instituțiile de învățământ superior (universități) și apoi erau pregătiți în Centrele de la Bran și Grădiștea.

Pentru pregătirea contrainformativă a cetățenilor existau câteva modele (elvețian, britanic, american etc.). Cel american se baza pe filme, iar cel britanic pe literatură. Munca de prevenire consta în depistarea vulnerabilităților și riscurilor și a celorlalți factori care determinau un cetățean să comită infracțiuni împotriva Securității Statului.

⁵⁸ Idem.

⁵⁹ Idem.

Contraspionajul avea misiunea de a realiza filtre și bariere de apărare contrainformativă pe baza urmării serviciilor de spionaj și descoperirii țintelor umane, a secretelor acestor servicii pentru a putea apăra secretele noastre.

Academia „Ștefan Gheorghiu”, așa după cum am menționat la început, a fost la un moment dat o adevărată bază „de studiere și recrutare de către servicii străine de spionaj a cadrelor de perspectivă, aflate în rezervă pentru funcțiile de conducere din toate domeniile de activitate.”⁶⁰

Astfel, Nicu Ceaușescu era luat în seamă de serviciile de spionaj ca un probabil succes al lui Nicolae Ceaușescu la conducerea României. De aceea Nicu, și persoanele din anturajul său, erau filate/supravegheate de diverse rețele de spionaj pentru a cunoaște, a studia și identifica anturajul acestuia și a anticipa cine vor fi cei care vor conduce în viitor România.

De asemenea, pentru a cunoaște starea de spirit, obiceiurile, sensibilitățile și vulnerabilitățile poporului român, părțile negative și cele pozitive, în vizorul serviciilor de spionaj era și personalul Muzeului de Etnografie și Folclor care deținea valoroase studii antropologice, etnografice și folclor. Astfel, spionii înțelegeau care e starea de spirit a națiunii, ce fel de reacții avea poporul la măsurile luate de P.C.R., putând anticipa astfel și cum va reacționa poporul în viitor.

Înainte de Revoluție, opoziția la vedere, provocatoare și violentă a diminuat capacitatea Securității de a descoperi/deconspira opoziția ascunsă/tăcută care a putut să acționeze eficient împotriva României.

Evenimentele din decembrie 1989-ianuarie 1990 au depășit cu mult capacitatea de apărare a Sistemului Mondial Socialist cu câteva excepții (Coreea de Nord, China, Vietnam și Cuba). Serviciile de informații occidentale au dat lovitura mortală statelor care făceau parte din Tratatul de la Varșovia.

Pentru Securitate (din 1989) nu a fost importantă salvarea regimului socialist, ci salvarea ființei naționale și a statului român. Deci nu se poate vorbi de o revoluție propriu zisă, ci de confiscarea revoltei poporului și înnăbușirea ei prin forța armelor. Revoluție nu se poate face prin inversarea evoluției istorice. Atunci a fost în sfârșit înfrântă M.R.S.O.⁶¹ din 1917 și

⁶⁰ *Ibidem*, pagina 25

⁶¹ Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

urmările ei. Deci a fost o restartare/restaurație a ordinii mondiale și la noi s-a încercat să se distrugă statul român prin fărâmițarea lui la fel ca Iugoslavia fiindcă Ceaușescu a avut o opoziție care a deranjat pe ceilalți membri ai Tratatului de la Varșovia care au intenționat să-l sancționeze prin împărțirea teritoriilor românești prin violență/forță.⁶²

„Se spune că încă din anii 1970, Ion Iliescu era alesul, chiar înainte ca Leonid Ilici Brejnev să-și fi dat acordul pentru înlăturarea, prin orice mijloace, inclusiv violente, a lui Nicolae Ceaușescu.”⁶³ Acesta din urmă ajungând dictator, s-a comportat ca un monarh și n-a mai ascultat și nici nu a mai luat în considerație toate informațiile pe care D.S.S. i le punea la dispoziție. De aceea considerăm că acestuia i s-ar potrivi una dintre celebrele maxime spuse de Jacoby (un deputat german) regelui Prusiei, Frederic Wilhelm al IV-lea, în anul revoluționar 1848: „Nenorocirea regilor e că nu vor să audă niciodată adevărul”.⁶⁴

La 3 aprilie 1978 au intrat în vigoare atribuțiile DSS⁶⁵ (tabelul nr.2)

ATRIBUȚIILE D.S.S⁶⁶ (tabelul numărul 2)

Categoriile de atribuții	Activități
Organizare și desfășurare de activități	<ul style="list-style-type: none"> - apărarea securității statului (prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor serviciilor de spionaj și agenturilor - activarea de informații externe pentru cunoașterea și contracararea pericolelor și acțiunilor ostile României - prevenirea, descoperirea, neutralizarea și lichidarea acțiunilor teroriste în cooperare cu alte instituții - activități de contrainformații în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor serviciilor de spionaj - activități de comunicații guvernamentale și de contrainformații radio - executarea activităților de urmărire penală a infracțiunilor din competența Securității Statului - colectarea, transportul și distribuirea corespondenței secrete

⁶² A. Rogoan, D. Andronic, *op.cit.*, pp. 662-663

⁶³ *Ibidem*, pagina 140.

⁶⁴ I.Berg, *Dicționar de cuvinte, expresii, citate celebre*, Editura Saeculum I.O. și Editura Vestala, București, 1995, pagina 242.

⁶⁵ A. Rogoan, D. Andronic, *op.cit.*, pp.94-95.

⁶⁶ Departamentul Securității Statului conform Decretului Consiliului de Stat nr. 121/1978.

Acționează	- pentru contracararea și neutralizarea activităților cu caracter fascist, național-iredentist și de propagandă împotriva orânduirii socialiste - pentru cunoașterea, prevenirea și lichidarea faptelor de subminare a economiei naționale
Măsuri	- pentru apărarea secretelor de stat și verifică modul de aplicare a dispozițiilor legale
Asigurarea	- securității conducerii P.C.R. și statului și a conducătorilor de partide și de state străine
Răspunde	- de modul de aplicare a politicii P.C.R. și a statului în domeniul securității

4. File din istoria S.R.I.

Un ziarist l-a acuzat pe directorul Măgureanu că S.R.I. s-a implicat în activități economice ilegale, că s-a transformat în poliție politică, că este în război cu celelalte servicii de informații, că nu poate opri agresiunea iredentismului maghiar în România și că K.G.B.-ul are în continuare o influență mare în țara noastră.⁶⁷

De asemenea, e acuzat că l-a ajutat pe Patapievici să acceadă într-o poziție publică înaltă deși „e fiul unui agent N.K.V.D.”, adică agent sovietic.⁶⁸

Profesionalismul S.R.I. a fost evidențiat în luna mai 2003 de cotidienele americane The Washington Post și The Washington Times care se refereau la descoperirea de către S.R.I. a planului irakian de organizare a unor atentate teroriste împotriva câtorva obiective (occidentale și israeliene) din țara noastră. Pentru executarea atentatelor serviciul de informații din Ambasada Irakului plănuia să asigure câteva AG-7⁶⁹, însă acțiunile acelui plan au fost bine controlate de agenții S.R.I. care au cooperat cu serviciile de informații partenere (străine). Imediat ce s-au identificat persoanele care s-au pregătit pentru executarea atentatelor, ele au fost scoase din România. La deconspirarea și dejucarea atentatului terorist, S.R.I. a conclucrat cu celelalte servicii din sistemul siguranței naționale și cu serviciile străine

⁶⁷ Rogoan A., Andronic D., *op. cit.*, pp. 118-119.

⁶⁸ *Ibidem*, pagina 119.

⁶⁹ Aruncătoare de grenade.

partenere în special la „adoptarea măsurilor speciale de protecție antiteroristă.”⁷⁰

După realizarea scopului de securitate de către S.R.I. acesta a propus , conform legii, câteva măsuri, printre care și declararea, în martie și aprilie 2003, „*persona non grata*” a unui număr de zece diplomați irakieni și ca indezirabili a încă 31 de persoane irakiene și alte naționalități, care au fost expulzate din țara noastră.

Ambasadorul României în S.U.A., Sorin Ducaru, a adus mulțumiri directorului S.R.I.-ului, pe data de 19 mai, pentru excelentele relații de cooperare ale S.R.I. cu Ambasada S.U.A. din București/România și i-a trimis directorului S.R.I. articolul „*România foils plot*” (România respinge complotul) din *Washington Times* în care se evidențiază profesionalismul S.R.I. „în dejucarea atentatelor teroriste având drept țintă obiective americane și israeliene din România.”⁷¹

Conform prevederilor articolului 65, alineatul (2), punctul h, din Constituția României, Parlamentul, organul reprezentativ suprem al poporului, la propunerea Președintelui României, numește directorii serviciilor de informații.⁷² Camera Deputaților și Senatul, în ședințe comune, exercită controlul asupra activităților acestor servicii, dar acest control s-a executat cu mare dificultate în cei peste 30 de ani care au trecut de la Revoluția din decembrie 1989. Una din cauzele acestei disfuncții este lupta politică dintre cele trei puteri (legislativă, executivă și judecătorească), care, de fapt, sunt patru: Parlament, Președinte, Guvern și Puterea judecătorească. De jure ar trebui să existe o separație și un echilibru al acestor puteri, oricâte ar fi ele, în cadrul democrației constituționale. Dar de facto există un război româno-român între partide și între instituții prin încălcarea gravă și repetată a Constituției României de către cei care conduc autoritățile publice. Ei au uitat că „suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum. Nici un grup și nici o persoană nu pot exercita suveranitatea în

⁷⁰ *Ibidem*, pagina 617.

⁷¹ *Ibidem*, pagina 618.

⁷² Constituția României. Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, 2007, pagina 38, art.65, alineatul (2), pct. h.

nume propriu.”⁷³ Deci nici o persoană nu are dreptul să acționeze în virtutea dictonului roman „ divide et impera” (împarte și stăpânește) folosit ca principiu de guvernământ, care, mai explicit este cunoscut și sub forma: „divide ut regnes” (divide pentru a domni). Acest adagiul roman a fost aplicat încă din antichitate și până azi de persoane autoritare și guverne oligarhice pentru a obține puterea absolută. Ca exemplu l-am ales pe Ludovic al XVI-lea - rege al Franței - , ale cărui cuvinte celebre erau: „L’Etat c’est moi” (statul sunt eu) și exprimau principiul monarhiei absolute. Chiar și într-o republică există pericolul apariției/instaurării dictaturii așa cum, de exemplu, a sesizat Cicero, în Senatul roman, în anul 63, când s-a adresat împotriva patricianului Catilina (ce complotase împotriva Republicii Romane) cu o diatribă care începea cu cuvintele „ Quousque tandem...?”, adică: „Până când..., Catilina, vei abuza de răbdarea noastră?” Aceste cuvinte le putem adresa și noi aceluia care vrea să devină dictator în orice republică de pe mapamond.

În permanență S.R.I. este obligat să colecteze informații și date cu privire la vulnerabilități, amenințări, riscuri, probleme, acțiuni, fapte, și să sesizeze/informeze autoritățile publice (factorii de decizie ai statului), conform legii, privitor la ilegalități, fapte de corupție, atentate, acțiuni extremiste, securitatea cetățenilor și statului, deficiențe, operațiuni de spălare a banilor, prevenirea și combaterea terorismului etc. și să propună cele mai adecvate măsuri și acțiuni de prevenire și contracarare a amenințărilor și vulnerabilităților (tabel 3).

Unele activități anuale ale S.R.I.⁷⁴ – Tabelul numărul 3

Domenii de activitate	Vulnerabilități, amenințări, riscuri, probleme, acțiuni, fapte, etc. sesizări, informări, etc.
Informarea factorilor de decizie ai Statului	<ul style="list-style-type: none"> - ilegalități și fapte de corupție; - atentate la patrimoniul național; - securitatea și stabilitatea socială -vulnerabilități/disfuncții (în sănătate, învățământ, categorii sociale defavorizate, protecția copiilor); - neimplicarea unor instituții în gestionarea situațiilor de urgență; - ilegalități pentru impunerea unor interese de grup; - acțiuni extremiste (anticonstituționale).

⁷³ *Ibidem*, pp. 7-8, art.2.

⁷⁴ *Ibidem*, pp. 629-631.

Securitate economică	<ul style="list-style-type: none"> - securitatea alimentară a cetățenilor; - insecuritatea industrială; - riscuri privind procesele de privatizare/lichidarea firmelor cu capital de stat; - disfuncții/deficiențe în transport, telecomunicații. IT etc. - neefectuarea/compromiterea proiectelor investiționale mari; - disfuncții/deficiențe în protecția informațiilor clasificate, în domenii de interes public, în activitatea agenților economici etc.; - ilegalități în sistemul bancar și cel financiar; - operațiuni de spălare a banilor; - evaziune fiscală și vamală; - relații ilegale cu organizații financiare.
În domeniul contraspiionajului	<ul style="list-style-type: none"> - probleme de securitate a Mării Negre; - probleme ale Orientului Mijlociu; - probleme ale Integrării Europene; - problematica Balcanilor de Vest; - riscuri asociate unor interese; - prevenirea și combaterea terorismului; - amenințări transfrontaliere.
Măsuri și acțiuni de prevenire	<ul style="list-style-type: none"> - măsuri de securitate a obiectivului țintă și de prevenire a actelor teroriste de distrugere și sabotaj; - măsuri de protecție a informațiilor clasificate; - informări ale instituțiilor statului; - contracararea unor amenințări; - informări și protejarea țintelor de spionaj/terorism.
Sesizarea instituțiilor de aplicare a legii etc.	Pe probleme de: corupție, evaziune fiscală, infracțiuni informatice, abuz în serviciu, înșelăciune, fapte teroriste și alte fapte, precum și criminalitate organizată (falsuri și delapidări, trafic de droguri și persoane, migrație ilegală, contrabandă, spălare de bani) etc.

În România a existat un război fratricid între cele 7 servicii secrete: S.R.I., S.I.E., D.G.I.P.I., S.T.S., S.P.P. și structurile informative departamentale ale M.Ap.N. și Ministerului Justiției. Aceste servicii de informații s-au aflat într-o continuă competiție cu scopul de a-și impune primatul în relațiile lor cu Palatul Cotroceni, Palatul Victoria și Palatul Parlamentului.

Dintre toate aceste servicii, S.R.I. a fost și este investit cu responsabilitățile cele mai cuprinzătoare pentru că S.R.I. asigură securitatea internă și prezintă în fața Parlamentului Starea Securității Naționale.

Chiar și după înființarea Comisiei Naționale de Informații (după 2006), ministrul Afacerilor Interne (Vasile Blaga) și directorul general al

D.G.I.P.I (Ardelean) au acționat în scopul ca D.G.I.P.I. să ia din atribuțiile/competențele S.R.I. și „în unele domenii până la substituirea în atribuții.”⁷⁵

„Directorul S.R.I., Virgil Măgureanu, s-a folosit genial, în sens negativ, de moștenirea Serviciului, dar și de vulnerabilitățile induse acestuia pentru a-și instrumentaliza puterea personală. El a dorit să devină puternic secând energiile Serviciului.”⁷⁶ „Quia nominor leo”⁷⁷, sau „La part du lion”.⁷⁸

5. Concluzii

Arma, de atac sau de apărare, a ofițerilor de intelligence este informația obținută prin inteligență și artă într-un „joc” al identificării și contracarării acțiunilor de spionaj și al păstrării secretului într-un „război invizibil” și pe un front invizibil plin de agenți (spioni) ai serviciilor străine.

Activitățile de spionaj ale serviciilor secrete străine desfășurate pe teritoriul României trebuie contracarate permanent. Numeroși agenți au intrat în România sub acoperire de ziariști pentru a îndeplini misiunile secrete, pe teritoriul țării noastre; de obținere a unor informații privind: atitudinea populației față de Partid, Armată și Securitate, relațiile între Securitate și Armată, relațiile între Securitate și PCR, secrete de stat, economice, militare, politico-diplomatice etc. În România erau permanent cel puțin 60 de jurnaliști străini, dintre care aproximativ jumătate erau ruși (sovietici). Din cei 60 doar 25% erau jurnaliști autentici, iar restul erau spioni/agenți sub acoperire cu misiuni de spionaj.

Serviciile de informații sunt controlate de autoritățile publice, directorii acestor servicii fiind numiți de Parlament, la propunerea președintelui republicii. Calitatea activităților executate de serviciile de informații depinde de calitatea și profesionalismul directorilor și întregului personal, uneori directorii serviciilor pot folosi în interes personal aceste instituții, așa cum s-a întâmplat de câteva ori de-a lungul secolelor. După 23 august 1944. N.K.V.D. și apoi K.G.B. și-a infiltrat numeroși agenți sovietici

⁷⁵ *Ibidem*, pagina 634.

⁷⁶ *Ibidem*, pagina 643.

⁷⁷ „Fiindcă mă numesc leu”

⁷⁸ „Partea leului”, se adresează cuiva care abuzează de puterea sa și comite fapte nedrepte, arbitrare (Primo Mihi).

în S.S.I., în D.G.S.S. și în D.S.S. Dar după 1963, când au fost retrași consilierii sovietici din România, Ghe. Gheorghiu Dej a exclus toți agenții sovietici din Securitate (D.S.S.), însă aceștia și-au lăsat câțiva urmași pentru a nu pierde controlul informativ al Ministerului de Interne și al Serviciilor de informații românești.

SRI este, astăzi, un serviciu prestigios de informații, care este respectat și apreciat de comunitatea internațională de intelligence, având încheiate peste o sută de acorduri de parteneriat cu celelalte servicii de informații străine și numeroase succese în operațiile de intelligence.

BIBLIOGRAFIE

- Constituția României, Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, 2007.
- BERG I., *Dicționar de cuvinte, expresii, citate celebre*, Editura Vestala, București, 1995.
- DAN I., „DOSARUL REVOLUȚIEI” *ADEVĂRUL DESPRE MINCIUNI. Noi probe prezentate de un fost șef al Procuraturilor Militare*, BLASSCO, 2015.
- LEVIȚCHI L., *Dicționar englez-român*, Editura Teora, 2013.
- LUPU C., *Trădarea Securității în decembrie 1989*, Editura Elion, București, 2015.
- ROGOJAN A., ANDRONIC D., *Puterea Umbrei-Istorie din lumea informațiilor secrete – de la Ceaușescu la Băsescu*, Editura Proema, 2019.
- Decretul numărul 4 din 26 decembrie 1989 al C.F.S.N.
- Revista VITRALII. LUMINI ȘI UMBRE, „Revista veteranilor din S.R.I.”, nr.41, 2019-2020, București.

